

Sygn. akt II CSK 63/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z wniosku Powiatu [...] przy uczestnictwie „A” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. o ustanowienie służebności przesyłu, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 czerwca 2018 r., na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 września 2017 r., sygn. akt I 1Ca [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik wnioskodawcy - Powiatu [...] w skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 września 2017 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 oraz 2 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne sprowadzało się do pytania, „czy pas drogowy (w szczególności w części nie obejmującej drogi) może być oddany przedsiębiorcy przesyłowemu do korzystania poprzez ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu”. Jednocześnie uzasadniając występowanie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. autor skargi kasacyjnej wskazał, że wymaga wyjaśnienia kwestia, „czy przepis art. 2a ustawy o drogach publicznych sprzeciwia się obciążeniu pasa drogowego ograniczonym prawem rzeczowym”.

Kwestie przedstawione w skardze kasacyjnej zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W postanowieniu z dnia 27 kwietnia 2017 r., II CSK 412/16, Sąd Najwyższy przyjął, że „pas drogowy drogi publicznej (art. 2a ust. 2 w zw. z art. 4 pkt 1 i art. 38 ust. 1 ustawy o drogach publicznych) nie może

być oddany przedsiębiorcy przesyłowemu do korzystania przez ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego – służebności przesyłu (art. 305¹ k.c.)”. Uzasadniając przyjęte stanowisko, Sąd Najwyższy powołał się na wyłączenie dróg publicznych z obrotu w sensie prawnym i ekonomicznym (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2016 r., III CZP 72/06, OSNC 2007 nr 6, poz. 85 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2010 r., V CSK 40/10, OSNC 2011 nr 2, poz. 17) oraz brak interesu przedsiębiorcy przesyłowego w ustanowieniu służebności przesyłu, jeżeli może korzystać z nieruchomości w celu utrzymywania na niej swoich urządzeń przesyłowych w takim samym zakresie, jaki dawałby mu ta służebność.

Odnosząc powyższe uwagi do okoliczności rozpatrywanej sprawy, należy dostrzec, że – jak wynika z niekwestionowanych ustaleń faktycznych – wnioskodawca w decyzji nr 31/2011 z dnia 31 października 2010 r. zezwolił uczestnikowi na bezterminowe umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej, a na podstawie tej decyzji uczestnik wybudował urządzenia przesyłowe. Uczestnikowi przysługuje tytuł administracyjnoprawny do korzystania z urządzeń przesyłowych w taki sam sposób jaki wynikałby ze służebności przesyłu. Podobnie zatem jak w sprawie rozstrzygniętej postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2017 r., II CSK 412/16, przeszkodę dla ustanowienia służebności przesyłu stanowi zarówno wyłączenie dróg publicznych z obrotu prawnego, jak też istnienie innego tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości w celu utrzymywania urządzeń przesyłowych. W tych okolicznościach nie istniały publicznoprawne przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skoro przedstawiona w niej kwestia została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a nie ma podstaw do odstąpienia od wyrażonego już stanowiska.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek uczestnika zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 5 pkt 3 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

aj

ał